

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinându-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisnădiei 3.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

La
Abonament lunar

pentru Septembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 29 August st. v.

(=) Într-o parte a institutelor noastre de învățământ s'a început deja noul an școlar, ear' în celelalte se va începe după câteva zile.

Profesori, învățători și elevi au intrat sau se pregătesc să intre, după odichna lunilor de vară, într'un nou period de muncă, harnică și, așa credem, și de progres.

Astăzi, când valoarea și viitorul popoarelor se măsoară după cultura și instrucțiunea ce dau ele generațiilor viitoare, astăzi, când școala este alfa și omega tuturor nisuițelor culturale, pretutindenea, dar' mai ales la noi, începutul anului de școală este o zi de importanță foarte mare, ar trebui să o sârbăm ca pe o sărbătoare națională.

Petruși pe deplin de rolul cel nespus de mare și atingerilor de viață, ce-l au școlarele în organismul nostru național, nu întrelăsăm nici-odată a le consacra cel puțin la începutul și sfârșitul anului școlar la acest loc câte-va cuvinte prietenești de recunoștință, de încurajare, sau și de critică, dacă e vorba de sanarea rezelor care se ivesc și au ajuns la cunoștința publică.

Așa facem și de astădată la începutul noului period de laboare școlară, deși nu e tocmai lucru ușor și plăcut să te ocupi de atâtea-ori cu un obiect, cu care de atâtea-ori te-ai ocupat.

Dar' de astădată, așa ne este intențiunea, nu vom repeta lucruri de care atât de des s'au spus și în foaia noastră și într'alte organe de publicitate. Nu ne vom ocupa în strinsul înțeles al cuvântului de treburi școlare, ci profităm de ocaziunea începerii anului școlar pentru a adresa corpului nostru didactic și mai ales fraților noștri învățători dela state, câteva cuvinte prietenești și binevoitoare:

Este frumoasă cariera de învățător, dar' plină de greutate. Dela învățător, ca dela nimeni altul, se cere inteligență mare, cultură științifică și cultură de inimă extinsă și profundă, muncă asiduă și neîntreruptă, zel și dragoste însuflețită pentru cariera ce a îmbrățișat, — și toate aceste în cele mai multe cazuri nu-și

găsesc răsplata nici măcar aproximativ corespunzătoare, dacă nu e a se considera ca destulă răsplată satisfacțiunea sufletească, pe care învățătorul zelos și conștient o simte, vădând progresul și dezvoltarea tinerelor mlădițe încredințate mânilor sale de educator.

Dar' la noi Români, care sântem un popor tiner și care până acum n'am putut da progreselor culturale extensivitatea cuvenită, rolul învățătorului devine și mai mare, cariera lui și mai grea, prin aceea, că munca lui nu se mărginesc, nu este permis să se mărginească numai la școală.

Și acesta este punctul, despre care vom să vorbim de astădată.

Într'atâtea sute de comune românești învățătorul și preotul sânt singurele persoane inteligente. Într'atâtea sute de comune școala există abia de câțiva ani și de abia tinerimea de acuma a trecut prin ea și i-a gustat binecuvântările.

Pretutindenea cea mai mare parte a poporului se află încă în starea crudă și rudimentară, în care se găsesc toate popoarele care n'au instrucțiunea școlară, cea mai mare parte a generațiilor mature au tot atât de multă lipsă de sfaturile și povețele învățătorului ca și copiii dela școală.

Ear' învățătorul nostru popular are sfânta datorință de a se gândi și la binele și lumina acestor generațiuni. El este conducătorul lor natural, el trebuie să fie prietenul cel mai bun și mai credincios al întregului popor.

Astăzi viața este cu mult mai grea pentru omul fără școală ca mai înainte. Exigențele vieții s'au amplificat și s'au complicat, traiul s'a scumpit, datorințele de om și de cetățean s'au înmulțit. Între asemenea împregiurări omul lipsit de cultură prea ușor devine obiect de exploatare pentru alții nu numai în averea și agoniseala sa, ci și în drepturile sale mai înalte.

Experiența de toate zilele ne învață, că în această stare se află prea adese și prea pe multe locuri țeranul nostru român.

A fi sfântul ajutor al poporului incult, a-l feri de cursele rău voritorilor, a-l lumina asupra drepturilor și datorințelor sale și a-l îndemna la muncă, cruțare și înaintare ar armele și mijloacele timpului nostru înaintat; cu un cuvânt, a-i da afară de școală după-cât este cu putință povețele și învățăturile, care în lipsa de școală n'a avut unde să-și câștige, aceasta este a

doua misiune mare și dificilă a învățătorului nostru popular.

Nu este locul se indicăm aici, care sânt căile și mijloacele, prin care poate și are să-și împlinească învățătorul această parte a datorințelor sale, și așa credem, nici trebuință nu este. Învățătorul inteligent și zelos, și între cei buni și zeloși trebuie să numărăm totalitatea învățătorimii noastre, le cunoașce sau le află singur în conformitate cu puterile și împregiurările locale. Mișcarea pe multe locuri observată între învățători, de a întemeia bibliotecile școlare, de a forma coruri de plugari, de a arangia conveneri pe sate cu producțiuni literare etc. sânt tot atâtea dovezi, că cine voește, află calea potrivită și pentru lumina și cultivarea poporului adult.

Drept-aceea nouă nu ne rămâne, decât a profita de ocaziunea începerii anului nou de școală, ca să le aducem aminte fraților noștri învățători, ca în mijlocul greutăților școlare, în munca grea și ostentitoare a creșterii copiilor, să nu peardă din vedere trebuințele și necazurile poporului adult, care dela el în mare parte așteaptă îndreptare.

Cu bucurie o putem dice, că în această privință avem deja în mijlocul învățătorimii noastre mai multe exemple vrednice de imitat și bucuria noastră va fi și mai mare, când vom pute constata, că pretutindenea învățătorii noștri lucră cu stăruință și succes pentru lumina și cultivarea poporului afară de școală.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 29 August st. v.

Două zile rusești cu deosebite vederi.

Se știe, că Poarta a răspuns la notificarea Bulgariei cu privire la pregătirile militare ale Sârbiei în acel înțeles, că Bulgaria formează o parte întregitoare a Turciei, prin urmare ori-ce atac în contra Bulgariei ar fi totodată un atac în contra imperului otoman. „Novoie Vremia“ e foarte mulțumită cu acest răspuns, dar' ea crede, că el nu e potrivit cu gustul prințului Ferdinand și a lui Stambuloff, căci prin el ea a advertisat într'un mod fin pe „usurpătorii“ din Sofia, că Bulgaria e un stat vasal și că trebuie să renunțe la poftele de independență ale pseudo-guvernului bulgar. Celelalte expuner ale țiarului din cestiune sânt de altă natură și au drept scop, de a învinge Poarta, ca din propria putere se restabilească ordinea în Bulgaria. Țiarul „Novosti“ e însă cu totul de altă părere în pri-

vința declarațiunii cabinetului din Constantinopol. El află, că împregiurarea că Turcia ține parte Bulgariei e egală cu alăturarea Porții la întreita alianță. În anul 1885, pe timpul războiului sârbo-bulgar, Poarta a desconsiderat simplu rugarea principelui Alexandru, de a interveni pentru Bulgaria, și a luat chiar o atitudine, care a stricat Bulgariei. Atunci Poarta nu voia să recunoască principiul, că Bulgaria formează o parte întregitoare a Turciei. Se înțelege, Sârbia a fost atunci în apele puterilor apusene, ear' Bulgaria nu, și uite acum, când lucrul stă tocmai întors, Poarta se dă în partea Bulgariei.

Cui să se dea acum creșmânt, țiarului „Novoie Vremia“ ori țiarului „Novosti“? „Pester Lloyd“ crede, că țiarul din urmă este mai sincer și nu numai reproduce fidel vederile cercurilor panslaviste, dar' tradează involuntar și alte lucruri, și anume, că la spatele mobilisării Sârbiei stă însași Rusia.

Neînțelegeri în sinul cabinetului francez.

Țiarele monarchiste și boulangiste din Paris împărtășesc scirea, că în sinul ministerului ar exista neînțelegeri foarte mari. Ele spun, că în consiliul ministerial dela 7 l. c. ministrul Tirard a adus pe tapet conflictul ce s'a iscat între el și între ministrul de interne. El a reclamat pentru sine conducerea politicii interne, pe care dl Constans ar avè să execute, dar' nu se o și ordoneze. Discuțiunea, ție-se, ar fi fost foarte viuă. Cestiunea însă a rămas neresolvată și se va prezenta în curând domnului Carnot spre decider.

Conferență pentru suprimarea negoțului cu sclavi.

Conferența internațională pentru consultarea asupra măsurilor ce au să se iee în contra negoțului cu sclavi din Africa se va întruni la 15 Octomvrie în Bruxela. Oficial numai două puncte sânt luate drept obiecte de consultare, și anume a afla mijloacele de lipsă, spre a pune capăt negoțului cu sclavi în afară, și a se consulta împreună asupra regulării importului de spirituoase. Toate puterile câte au luat parte la conferența africană din 1884/85 au primit invitări la conferența aceasta. Întocmai ca și la 1884/85 se va ocupa conferența și cu cestiuni cum sânt stabilirea basenului Congo etc.

O întrevedere cu exregele Milan.

Încă în luna trecută dl Nicola Iovanovici a avut o întrevedere cu exregele

Milan. Fostul aderent al dlui Ristici, și odată dușman mare al regelui Milan, nu publică însă decât acum ceea-ce a vorbit cu regele. Reese din ceea-ce dinșul publică în țiarul seu, că 'și-a schimbat politica cu desăvârșire, și ați prelungă că se află în opoziție cu radicalii și progresiștii, el a adoptat politica ce o urma până aci Milan. În convorbirea ce a avut-o cu exregele Milan, dl Iovanovici l'a asigurat, că radicalii perd din și în ție încrederea cetățenilor, de-oare-ce nu au realizat ceea-ce se spera. Pădurile sânt pline cu tâlhari, orașele de pungași și asasini, ear' autoritățile slabe, fără nici o trecere. O adevărată tetoare domnesce în țeară, ear' în ceea-ce privește politica externă, cea mai mare nesigurantă.

Dl Iovanovici 'și-a exprimat apoi părerea, că numai rămânerea în țeară a lui Milan ar pute să aducă ordinea și să facă să înceteze luptele de ură dintre diferitele partide. Milan a răspuns, că cu toate-că ține grozav de mult la consolidarea tronului fiului seu, nu poate să rămână și se nu călătorească în străinătate. Și apoi nici nu crede, că rămânând în țeară ar pute să ajute la ceva. La finea conversației dînsul a declarat, că purtarea guvernului față de el a fost corectă. Cu toate aceste, a țis dl Iovanovici, noi nu vom înceta a striga contra radicalilor, care nu 'și-au început domnia ca nisce bărbați de stat, ci ca nisce gădi.

Exregele Milan a arătat apoi ce greu de guvernat sânt Sârbii și cum ei nici-odată nu sânt mulțumiți. Aceasta trebuie să înceteze odată, a țis el, ca să nu ne pomemini odată, că ni-se dice: Poporul acesta nu e de guvernat prin el însuși, — și astfel să cădem din nou sub supremația altora.

Aperarea intereselor sâsesci.

Sub acest titlu publică „Siebenb. D. Tageblatt“ un articol polemic drept răspuns guvernamentalului „Kolozsvár“. Din acest articol, care nu are în vedere numai interesele sâsesci, ci varsă o lumină oare-care preste raporturile naționale din Transilvania în general, reproducem și noi următoarele:

„Kolozsvár“ protestează sărbătorește contra aserțiunii, că el ar fi dușman, sau fie și numai indiferent față cu interesele vitale a unei părți a populațiunii. Spre a documenta aceasta se provoacă la acțiunea introdusă de presa maghiară, când cu începerea războiului vamal cu România, pentru „ajutorarea industriei sâsesci.“

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Din lume.

Șchiță.

De Ioan Popovici.

„Mamă eu sânt flămând, se-mi dai puțină pită“ . . .

„Dragul mamii mai așteaptă, acuși vine tatăl-tău și atunci mâncăm toți, scii, că el sudă, dacă mâncăm fără el“ . . .

„Dar' eu sânt flămând, scii“ . . .

Mama se uită la copilașul slăbit și flămând și i-se rupia inima. Ea nu mâncașe de ieri, ear' copilașul de astă-dimineată. I-ar fi dat din tot sufletul, ar fi suferit ea și i-ar fi dat bucătura dela gură, și-ar fi tăiat din trupul ei ca să-i dea, se-l sature, se-nu-l vadă lăhnit și perit de foame, — dar' n'avea nimic, nici o coajă de pâne.

„Ghiță maichii, dute-mi-ți tu la moșu-tău, șeți puțin la el“ . . .

E, dar' eu sânt flămând scii . . . se-mi dai să mânc . . .

„Flămând! Du-te tu Ghiță la moșu-tău și apoi când vii acasă ții dau pită cu unsoare, cu unsoare multă . . . scii tu, că mie mi-e drag de tine și dacă mă ascuți mi-e și mai drag . . . du-te cu maica!“

Ghiță se uită lung la mamă-sa apoi plecă capul în pământ și, precând ea îl privia cu lacrimile în ochi el îi duse încet:

„Că eu te ascult, dar' moșul mă scoate totdeauna afară și mie mi-e frig“ . . .

Ei îi curgeau lacrimile șiroae și peptul îi svénia, de credea că-i sare inima. Ghiță se uită la ea și vădându-o, că plânge îl porniră și pe el lacrimile.

„Mamă dragă, de ce plângi?“

Ea îl luă în brațe, îl strînse și-l sărută:

„Așa-i, că tu ascuți pe mamă-ta și te duci la moșu-tău și-i spuni, că tu ești — flămând“ . . .

„Apoi, că eu te ascult și mă duc, dar' scii“ . . .

„Mama ții dă ție năframa cea frumoasă, o leagă preste pept ca să te încălzești și se nu-ți fie frig“ . . .

„Ea luă o năframă mare, care a fost cândva frumoasă, dar' acum nu i-se mai cunoașcea culoarea și era cusută și cărpită prin mai multe locuri, îl învăli cu ea la grumaz, aduse două capete cruce preste pept și le înodă la spate, ear' Ghiță își viri mâinile unde se încurcșau.

„Așa, acum dute-mi-ți la moșu-tău și se nu scoți mâinile de sub năframă“ . . .

Și Ghiță eși ca să se ducă la moșu-seu, ear' ea închise ușa după el. Veni încet până la masă și proptindu-și capul în mâni se uită tristă în giurul ei.

În casă nu vedea multe; trei scaune stricate, o masă hodorigită c'un picior proptit; la pârtelele din stânga un dulap colorat negru, c'o aripă deschisă, în care se vedeau nisce haine vechi și pe-o scânduriță din fund nisce fărmituri mici și uscate de pâne, vre-o trei pași mai departe era chipul Sf. George. Aproape de ușe, în colț o sobă mică ce fu-

sese odată neagră, ear' acum bătea în roșu. La pârtelele din dreapta un pat acoperit cu o pânză veche, dar' curată; la capul patului icoana Maicii Dlui, un chip zugrăvit rău, vechiu și spălăcit; înaintea icoanei era o candelă acățată prin o pantlică cenușie de cuiul bătut în grindă. În dreptul ușii, pe pârtelele din față erau vre-o două chipuri de împărați câștigați de pe la panorame, ori cumpărate dela Jidani țirgoveți; deasupra lor era o oglindă ce-ți arăta chipul palid și lungureț dela dreapta și la stânga oglinzii erau două ferestri. Lucruri puține, slabe și învechite, pe care în fiesce-care ție le-a vădut, dar' ea ați de sărăcăcioase nici-odată nu i-s'au părut.

Sărăcăcioase, stricate, rupte dar' erau ale ei, moștenite dela mamă-sa și multe amintiri o legau de ele și o făceau să plângă, când îi venea gândul, că va trebui să le părăsească. Dar' nu . . . grozav de pustie îi părăsea casa, grozav de grea și de amară îi era viața, însă nu putea să se ducă, să fugă în lume, că o ținea jurământul cătră bărbat și Ghiță, copilul ei, trup din trupul ei și sânge din sângele ei . . .

Ghiță! Toată viața ei era în acest copil și seca pe picioare, se sfârșia mistuindu-se în dureri, când el îi ceru de mâncare și ea nu avea să-i dea nici o bucătură de pită, ci l'a trimis la moșul lui, la tatăl ei, care nu o mai putea vedea în ochi decât s'a maritat, se ceară și se-i spună că-i flămând . . .

„Și va trebui să mă duc în slujbă . . . da! o se mă duc“ . . .

De multe ori îi veni-se gândul acesta, dar' rușinea neamului, cinstea copilului și gura

lumii o abătuseră dela el. Astăzi însă nu o mai abătea nimic.

„Oamenii?“ Dar' ei nu-mi dau mie nimic . . .

„Neamurile, cinstea lor . . . a munci nu e rușine și de ce mă lasă ele să deger și să flămândeșc, pe mine și pe copilul meu?“

„E mai mare rușine a perii de foame, decât a sluij“ . . .

Și cum își gândi astfel, par'că se mai liniștise, par'că Dumneșeu îi dase gândurile aceste într'un cias bun ca să-și mai aline durerea.

Era mulțumită cu ce avea să facă, și cu cât mulțumirea o cuprindea mai mult, cu atât și gândul de a sluij se înrădăcina tot mai tare în sufletul ei.

Și să vedea în slujbă, ea fata lui Dinu Năuc, neam de oameni bogăți neîndrăsnind să ese pe uliță de rușine . . . și-i cădea greu, o strîngea ceva la inimă.

„O lună, o lună îmi va fi greu, — apoi vor fi și oameni buni pe lume, voi luera ție și noapte și voi strînge cruceri pe cruceri“ . . .

Și îl vedea pe Ghiță totdeauna sătul, cu fața roșie și voios; îmbrăcat bine și cu tăblița subsuoară plecând la școală și dând binețe trecătorilor și i-se părea că întineresece, că prinde puteri ca să lucre neobosită ziua și noaptea să-l țină la școală și să-l facă domn.

„Domn! Ghiță domn!“ Cât farmec era pentru ea în aceste vorbe!

„Când l'aș vedea domn nu mi-ar părea rău să mor a doua zi . . .“

Aşa au fost ei (Maghiarii din Cluj) totdeauna, ba ei ar face şi mai mult pentru interesele culturale şi sociale ale Saşilor şi Românilor, dacă naţionalităţile aceste n'ar fi atât de contrare maghiarimii. Ei (Maghiarii) s'oiu să deosebească politica de interesele culturale „şi ar fi de dorit, ca deosebire cu privire la naţionalităţi, ca conducătorii lor se găsească mijloace, ca deosebirea de maghiarime se nu capete expresiune pe toate terenurile. Accentuând încă odată, că reprezentă şi interesele săseşti, „Kolozsvár“ declară cu naivitate uimitoare: „Noi nu putem antişambra la toate ocaziunile pe la domni Saşi, cerându-le permisiunea ca să le putem servi. Ar fi timpul să observăm şi din partea lor niţică prevenire.“

... Declaraţiunea lui „Kolozsvár“, că el şi soţii lui sânt cei mai buni prieteni ai poporului săseşti, nici decum nu poate intra în gava săsească. Este de vină construcţiunea fatală a glavei, ori „Kolozsvár“, ori Saşii?

Dar „Kolozsvár“ se provoacă la fapte. Adece numai la una: Acţiunea opiniei publice maghiare pentru industria săsească la începutul războiului vama cu România. Recunoaştem cu mulţumită bunăvoinţă, deşi n'a fost vorba numai de industria săsească, ci numai totodată şi de aceasta, şi deşi acţiunea n'a avut rezultate palpabile, care în situaţiunea dată nici nu le-a putut avè. Şi pentru a nu lovi nicăiera nici nu vom cerceta întrebarea: cui avem să mulţumim încercările îndurate în urma distrugătorului război vama?

Ne uităm după alte dovezi de iubire şi prietenie. Aici „Kolozsvár“ este destul de precaut, ca să despartă politica de interesele culturale. Prin aceasta ne ia privilegiul de a arunca o privire peste nenumăratele dovezi politice de iubire, pe care le-a primit poporul săseşti din această parte dela uniune încoace şi care au dus la situaţiunea de astăzi. Nu ne simţim deci îndreptăţiţi să scrutăm şi să constatăm cu această ocaziune, câte s'au făcut după uniune dintre promisiunile splendide ale conducătorilor maghiari ardelenesci dela 1861—1866; căci „Kolozsvár“ n'a susţinut că a luptat pe teren politic pentru interesele de viaţă a poporului săseşti. El scie să deosebească politica de interesele culturale.

În privinţa aceasta nu s'a provocat „Kolozsvár“ la fapte concrete, ci numai la bunăvoinţa sa generală, atât de infam necunoscută de noi. Dar unde să o găsim aceasta? Poate în propaganda zeloză din „Kultur-egy-let“ ul ardelenesc, în care Sasul cu mintea să-nătoasă cu drept cuvânt vede un duşman periculos al neamului său şi a cărui înfiinţare a desfăţuit-o chiar înaintaşul lui „Kolozsvár“, răposatul „Kelet“, îndigintă din primejdia tulburării păcii interne între diferitele naţionalităţi. Nu sânt încă patru săptămâni, de când a declarat „Kolozsvár“ din cuvânt în cuvânt: „Este necesar, ca fiecare cetăţean al ţării să fie cât se poate de iute maghiarisat, până-când nu cade în confuziune de idei relativ la natura statului ungar. Este necesar, a face cu stăruinţă să înţelegă fiecare, că nu este numai atâta „a servi naţiunii“ ca „a servi unei „naţionalităţi“, că a lăţi valoarea limbii maghiare nu este egal cu „a promova interesele de rasă şi limbă numai ale unei naţionalităţi“, — şi anume pe contul celorlalte. Este necesar a se facilita ca să prindă rădăcini convingerea, că interesele maghiare sânt interesele patriei, că naţiunea maghiară... este eul nostru comun, a cărui limbă, tendenţe şi cultură trebuie să

le facem ale noastre, şi ca pe ale noastre să le cultivăm cu toate puterile.“

Cum s'ar pute purlungă o astfel de pretenziune adâncă de a cultiva limba şi cultura maghiară, cum s'ar mai pute purta de grije, sau şi numai susţine şi o cultură nemaghiară, n'a arătat „Kolozsvár“ şi nici n'ar fi nimenea în stare să arete din simplul motiv, că după legile nestrămutate ale psihologiei popoarelor n'ar pute să existe.

După toate aceste nimenea, şi cu atât mai puţin „Kolozsvár“ n'are să se mire, că naţionalităţile nemaghiare din Transilvania nu-trec cea mai mare neîncredere faţă cu maghiarimea şi că înstrăinarea şi exacerbarea reciprocă nu permit o lucrare spornică pentru binele acestei părţi a statului. Dar stările faptice sânt urmările naturale ale acţiunilor politice şi societăţii maghiare şi dau o dovadă eclatantă, că aceste se mişcă pe căi greşite. Să nu ne vină cu obiecţiunea predilectă, dar de nimica, că naţionalităţile sânt popoare brave şi iubitoare de pace şi numai conducătorii lor răi, „agitatorii“, au poftă de ceartă şi agitează poporul. Sigur, ele sânt iubitoare de pace şi şi împlinesc toate datorinţele de cetăţeni ai patriei, însă grijea pentru conservarea neamului lor, provocată de procedurile maghiarimii, este adânc săpată în sufletul popoarelor şi se poate nimici numai prin delăturarea cauzelor, care au produs neîncrederea.

Cine poate spera astăzi, că se va face o întorcere la căile unei politici, care va împăca neamurile din ţeară? Dar, că va veni odată totuşi ziua păcii, aceasta este dorinţa viuă a tuturor cetăţenilor cretincoşi ai patriei.

Cestiuni şcolare.

Raportul al XX-lea despre gimnasiul superior gr-cat. românesc din Năsăud pe anul şcolastic 1888—89.

Actualul raport s'a tipărit la Braşov în tipografia Alexi, redactat fiind din partea M. O. D. Dr. Paul Tanco, director gima. subst. şi prodirector gimnasial.

În partea primă a acestui raport aflăm un tractat scris de dl Dr. A. P. Alexi despre „Importanţa ştiinţei meteorologice“, ca continuare din raportul anului trecut. Ear' în partea a doua urmează: Sciri şcolastice dela gimnasiu, scrise de director.

De deosebită importanţă este în această parte „Sărbătorirea iubilară din 4 Octomvrie 1888“. După ce în fiarul nostru a apărut un raport destul de amenunţit despre decursul acestor sărbători, aflăm de superflu ca se extragem şi din acest raport momentele mai însemnate ce s'au săvârşit în Năsăud cu ocaziunea acelei zile.

Urmează: Cronica anuală din care rezultă, că cu anul şcolastic 1888—9 gimnasiul superior gr-cat. românesc din Năsăud a intrat în al 26-lea an existenţei sale, fiind deschis la 4 Octomvrie st. n. 1863.

Anal şcolastic 1888—9 s'a început la 1 Septemvrie st. n. cu un serviciu divin. Prelegerile regulate s'au început numai la 8 Septemvrie. Până la lacest termin s'au ţinut conferenţele profesoriale metodice, examenele de reparare şi primire precum şi deciziunea competentă pentru ocuparea unui post de profesor devenit vacant.

Prelegerile s'au încheiat la 16 Iunie n. a. c., ear' anul şcolar s'a terminat la 29 Iunie n. a. c. prin un serviciu divin. Cu această

ocaziune s'a publicat şcolariilor rezultatul clasificărilor, modalităţile şi termenul de înscriere pentru anul 1889—90 şi s'au distribuit premiile.

Încât privese personalul pedagogic-didactic dela gimnasiu este de însemnat ocuparea postului de director prin m. o. d. Dr. Paul Tanco, fiind însărcinat directorul gimnasial dl Ioan Ciocan cu conducerea provizorie a afacerilor administraţiunii fondurilor şcolare şi de stipendii; apoi substituirea postului de profesor devenit vacant prin pensionarea m. o. d. Octaviu Bariţ, prof. gimn., cu o. d. Virgiliu Şotropa.

La 9 Februarie a. c. fiind pensionat Ilustritatea Sa directorul suprem dl Alexandru Páll, acest înalt post a fost ocupat prin Ilustritatea Sa dl Dr. Erödi Béla, directorul gimnasiului de stat din Fiume.

După descrierea cronicei anuale urmează „statul personal“ al corpului profesoral, şi anume: Ioan Ciocan director gimnasial, care fiind dispus la administraţiunea fondurilor, nu a propus în decursul acestui an nici un obiect în gimnasiu; Paul Tanco doctor în filosofie, profesor, director gimn. substituit, a preles 8 oare pe săptămână; Leon Pavelea, catechet gr-cat. a preles 17 oare pe săptămână; Maxim Pop, profesor diplomat, a preles 17 oare pe săptămână; Florian Moţoc, prof. gimn., a preles 18 oare pe săptămână; Ioan Mălaiu, doctor în filosofie, a preles 17 oare pe săptămână. Andreiu Mazanec, profesor gimnasial de desen, a preles 20 oare pe săptămână; Constantin Moisil Dr. în filosofie, a preles 17 oare pe săptămână; Artemiu P. Alexi Dr. în filosofie a preles 18 oare pe săptămână plus 6 oare din gimnastică; Gavrilă Scridon, profesor diplomat a preles 17 oare pe săptămână; Ioan Tanco, profesor diplomat, a preles 17 oare pe săptămână; Gregoriu Pletoş, profesor diplomat şi catechet gr-or. a preles 22 oare pe săptămână; Ioan Lupoaie, profesor diplomat, a preles 17 oare pe săptămână; Ioan Gheţie, profesor diplomat, a preles 18 oare pe săptămână; Ioan Fischer, profesor de musică, a preles 18 oare pe săptămână; Virgiliu Şotropa, profesor subst., a preles 17 oare pe săptămână. Ca medic gimnasial a fost Mult Onoratul domn Dr. Emil Filipan, medicul cercului Năsăud.

Urmează planul de învăţământ din gimnasiu precum şi obiectele de învăţământ propuse după clase şi grupări de clase, şi anume: Religiuina pentru tinerimea gr-or.; gimnastica şi cântările bisericesti după tipic.

Dela pag. 128—137 urmează „Informaţiuni speciale despre şcolarii gimnasiali cu finea anului şcolastic 1888—9.“

Din tabelele statistice ce urmează dela pag. 138 aflăm următoarele date: în decursul anului şcolastic 1888—9 au fost înscrişi la acest gimnasiu 217 şcolari, dintre care au murit şi au desertat 6. După confesiune au fost: 165 gr-cat.; 35 gr-or.; 2 rom-catolici; 1 evang-unit; 7 mos.

Dintre cei ce au vorbit diferite limbi însemnă: română 172; română-maghiară 18; română-germană 13; română-germană-maghiară 6; şi română-germană-ruteană 1.

După starea civilă a părinţilor aflăm, că gimnasiul a fost frecventat de 78 fii de cărturari; 107 fii de agronomi; 12 fii de dregători de stat şi comunali; 12 fii de industriaşi; şi 1 de servitor-şiler.

luate-ar dracul de pe capul meu şi pe tine şi pe tată-tău. Să lucrezi — ori...“

Şi ei îi erau rupte degetele de cusut şi ar fi lucrat săraca şi noaptea, dar nu avea lumină, nu avea apă, căci el lua toţi banii.

„Blăstemat-o, tu cu tată-tău, tată-tău, el m'a omorît, el m'a adus la sapă de lemn, bată-l puterea lui D-şeu să-l bată, na! du-te şi cumpără o lumină.“

Ea luă banii şi gemând se duse să cumpere lumina, pe care el ar fi putut-o aduce trecând purlungă trei dughene şi sciind bine, că acasă nu este.

El se apropiă legănându-se de masă, îşi trase un scaun, se puse pe el, îşi propti capul de mâna dreaptă şi bolborosia încet: „Socrumeu, socrumeu, dar' îi rup fluierele dela picioare... ce a gândit, că dacă 'mi-a fost drag de Ana, să 'mi-o dea numai aşa, pot trăi cu ea numai din dragoste?... Şi el se se însoare a doua-oară... se mă... dar' îi arăt eu... Cum ia dracul pe om... începui să lucrez sântul, şi trebuî să mă las... ear' Vasi lui Tâlpoane lucrează şi aşi şi îi merge bine... el, pe care l'am îmbrăcat eu... şi se nu... Numai socrumeu m'a îngropat... el... dar' îl... şi Ana... Ana e proastă... Proastă... d'apoi de ce e proastă, de ce nu e cuminte, de ce nu cere partea rămasă dela muma-sa... partea ei... dar' o învêt eu minte... partea ei... aş pute să... aşa... îi arăt eu drumul... îi sdrobesc oasele... apoi ducă-se să-i spună... să se plângă... aşa... căci mă... (Va urma.)

În privinţa progresului cu finea anului şcolastic 1888—9 constatăm, că la gimnasiul superior românesc gr-cat. din Năsăud au fost promovăţi: 153; pot repeta examenul: 19 şi au se repeteze clasa 38.

Gimnasiul a fost frecventat de 138 tineri din comitatul Bistriţa-Năsăud; 47 din comitatul Solnoc-Dobâca; 10 din Cluj; 9 din Mureş-Turda; 1 din Sibiu; 1 din Ciuc; 1 din Braşov; 3 din Bucovina.

La pag. 139 aflăm în rubrica a 3-a a tabelii statistice „Progresul din studii după clase“. Din această tabelă ne putem cu uşurătate convinge intrucât a corespunde tinerimea datorinţelor sale şi întrucât nu.

Toate aceste date până aici specificate stau în strînsă legătură cu progresele obţinute decătră corpul profesoral cu junimea studiosă. Aceste date în general luate, ne arată deoparte vigoarea profesorilor întru clasificarea junimii şcolare, ear' de altă parte nisuiţa neobosită a acestora de a corespunde aşteptărilor poporului fondurilor şi a părinţilor şcolariilor. (Va urma.)

CRONICĂ.

Maiestatea Sa Împăratul în Galiţia. Din Krakowic se scrie cu datul de 7 l. c., că în acea zi Maiestatea Sa Monarchul, însoţit de pictorul Aidukievic, a plecat cu suita la manevre în direcţiunea către Iwarow. Archiducele Albrecht a dat în aceeaşi zi un dîne, la care a luat parte şi Maiestatea Sa Monarchul. Ieri Monarchul a plecat preste Cracovia îndărăt la Viena.

Dela Curte. Din Triest se anunţă, că Maiestatea Sa Imperăteasa-Regină va pleca poimâne, Joi, la Meran, însoţită de Archiducesa Maria Valeria. În castelul Trauttmansdorf s'au făcut toate pregătirile pentru primirea înalţilor oaspeţi.

Scire personală. Preasfinţa Sa domnul episcop al Caransebeşului a plecat cu trenul de aşi-diminează la Săcele, de unde va merge la Caransebeş.

Numeri. Preşedintele trib. reg. ung. din Elisabetopol a numit pe juristul absolvent Geza Măiaj de practican în drept cu diurnă la acelaşi tribunal. — Preşedintele trib. reg. ung. din Sătmar a numit pe juristul absolvent Ludovic Szűcs de practican în drept fără diurnă la acelaşi tribunal.

Maghiarisări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Iosif Stern în „Szőkely“; Carol Tentelbaum în „Török“; Frideric Kohn în „Kuti“.

Proiect asupra procedurii în afaceri de ereditate. Fiarul „Jog“ împărtăşeşte scirea, că în ministerul nostru de justiţie s'a lucrat un proiect de lege asupra procedurii afacerilor de ereditate, acest proiect va fi publicat cât de îngrabă din partea ministrului de justiţie, ca astfel oamenii de specialitate să-şi poată da părerile înainte de ce proiectul ar ajunge la dezbateri în dietă.

Trenul accelerat între Budapesta şi Predeal. ear' după o foaie din Cluj, acea greşală, că nu este împreunat cu postă. Aceeaşi foaie spune, că negustorii din Cluj vor prezenta ministerului Baross o rugare pentru împreunarea comunicaţiunii postale la acel tren. Asta e durerea clujenilor şi poate-că va fi şi vindecată. Dar' de durerea Sibienilor cine se mai plînge şi cui îi va mai trece prin minte se o vindecă? Căci nu este o anomalie mai mare decăt de a desconsidera linia Sibiu—Copsa-mică şi a nu se îngriji, ca şi trenul ce comunică pe această linie se aibă şi el legătură cu trenul accelerat.

Câţi bani circulează în Austro-Ungaria? Comisiunea controlătoare a datoriei pendente a statului austro-ungar a ţinut în Viena a 15-a şedinţă, în 5 l. c. Comisiunea a constat, că în Austro-Ungaria circulează 74,228,064 fl. în bannote de câte 1 fl., în bannote de câte 5 fl. circulează 124,311,400 fl., ear' în bannote de câte 50 fl. circulează 134,880,050 fl. La olaltă 333,419,514 fl. În diferite hărţi de valoare circulează 78,578,890 fl. Prin urmare banii de hărţie în Austro-Ungaria ajung suma de 411,998,404 fl.

Statistica advocaţilor. „Pesti Hirlap“ spune, că în anul 1887 numărul advocaţilor în Ungaria a fost de 4216, astăzi însă numărul lor este de 4668. Numai în Budapesta sânt astăzi 763 advocaţi. În Oradea-mare sânt 83 advocaţi, în Arad 81, în Pojon 77, în Dobriţin 69, în Cinci-biserici 63, în Seghedin 61.

Poesiile lui Eminescu în limba germană. Carmen Sylva a mai tradus câteva poezii de ale lui Eminescu şi le va publica, îndată-ce se va întoarce în ţeară, scrie „Românul“.

Prietenia între Rusia şi Sărbia. Din Belgrad se depeşează: Fiarul „Demorian“ dice, că proştii sărbi, întorcându-se dela intrunirea ce a ţinut clerul la Niş, au celebrat la 4 Septemvrie trecut, un serviciu solemn în amintirea Ruşilor căduţi pe câmpul de bătălie Rujeţia, aproape de Alexinaţ în timpul primei lupte pentru independenţă. Numeroşi locuitori şi funcţionari din Alexinaţ au asistat la ceremonie. Aceaşi foaie adugă, că această manifestaţie spontană pentru Ruşii morţi aproape de Alexinaţ, caracterisează graţitudinea Sărbilor către Ruşi, care au fost totdeauna fraţii lor şi sinnerii lor amici.

Papa părăseşte Roma, aşa împărtăşeşte un om de încredere al fiarului „Figaro“, dar' nu pentru totdeauna, ci numai spre a întreprinde o călătorie prin statele catolice. Papa voeşte se cerceteze Austria, Belgia şi Spania; dacă vine ori nu şi în Francia, va atirna dela rezultatul alegerilor.

Catastrofa dela Anvers. Numărul celor nenorociţi cu privilegiul acestei catastrofe încă tot nu s'a putut stabili; dar' se crede, că cel puţin 200 de lucrători au perit. În spitauri zac numeroşi vulneraţi. Stabilimentul de petrolu ardea încă şi ieri. — Ulterior s'a constat, că la cartuşe erau 170, la petrolu 70 persoane ocupate şi aceste toate au perit. Afară de aceasta sau mai scos de sub vase şi de sub ape o mulţime de morţi, aşa, că numărul tuturor morţilor e de 200.

Exposiţie în America. De când e vorba, ca în 1892 să se facă în America o expoziţie universală, care să întrecă tot ce s'a făcut până acum în această privinţă, oraşele americane se ceartă între ele, fiecare voină ca expoziţia să se facă în el. Concurenţa e acum între New-York, Chicago şi St-Louis pe Missisipi.

De ale timpului. Prognoza de astăzi sună: Deoarece după cele din urmă sciri în Nord domnesce încă o mare presiune de aer, ear' în Sud barometrul stă foarte în jos, şi pentru zilele proxime se prevede la noi un timp rece, nesigur şi umed.

Aerul din punct de vedere igienic.

(Urmare). Afară de respiraţiune, aerul ne mai face un bine tot atât de însemnat, anume el răcesce corpul nostru. În astă privinţă e a se lua în consideraţiune temperatura (cât e de cald sau rece), umezeala şi mişcarea lui. — Temperatura aerului e tare diferită pe deosebitele puncte ale pământului, aşa, că de loc nu exagerăm, când dicem, că — în părţile locuite de oameni, — deosebirea între extreme (între căldura şi frigul cel mai mare), este 100° C. E adevărată miune, că omul poate trăi în climate atât de deosebite. Spre lămurire întreprindem aci o mică explicare despre temperatura corpului omenesc.

Precum sciut este, temperatura corpului este statornică, şi între cele mai diferite împrejurări, şi tare puţin se schimbă. Aceasta se numesce căldura corpului şi e întotmai atât la oamenii, ce trăiesc în climă geroasă, la cei din părţile polare, — cât şi la cei de sub eavator. Sângele Eschimoicilor e dar' tot atât de cald ca şi al Harapilor. Căldura subsoară e de 37—37.5° C. Părţile mai dinlăuntru ale corpului sânt ceva mai calde, aşa, că în maşul gros căldura e de 38—38.5° C., ear' sângele din inimă are 39°. Corpul trebuie să-şi păstreze această căldură, dacă e vorba ca să poată împlini fără conturbare lucrările recerute la suţinerea vieţii. Sângele încălzindu-se ori răcindu-se în continuu, numai cu câteva grade preste sau sub regula, deloc s'a săvârşit cu viaţa. Se întâmplă fără îndoeală, că sângele se încălzeşte une-ori mai tare ca de obicei, bunăoară când şede omul în sorişte, sau în apropierea focului, ori când, bolnav fiind, are ferbinţeli. — Asemenea se întâmplă, că sângele e cevaşi mai rece, de exemplu după o lungă scaldă de apă rece, şedând pe neauş şi în primele zile după o boală grea. Schimbările aceste în căldura corpului nu este iertat însă ca să ţină mult şi nici să fie prea mari, altcum sânt primejdioase. Nu putem sci până la ce grad poate să scadă căldura corpului, fără-ca să urmeze moartea, desigur însă, că sub 20° nu se poate coborî. Iepurii de mare, cu care s'au făcut probe, răcindu-se corpul lor sub 20°, se prăpădesc până la unul, precând după o răcire mai mică, la căldură, ear' îşi vine în ori. Corpul animalelor, ce iarna dorm amorţite, se răcesce până la 8° şi chiar mai jos, fără-ca din astă parte să sufere ceva. Căldura corpului omenesc se ridică mai tare, când e bolnav şi are ferbinţeli. De regula moare omul, ce are subsoară o căldură de preste 41—41.5° C., căci la 42.5°, unele părţi albuminoase ale sângelui se încheagă, ceea-ce, — de sine se înţelege, — face capăt vieţii. Răcirea corpului mai uşor o sufere omul, decăt inferbăntarea lui, la toată întâmplarea însă marginile, în care se poate mişca, — atât în sus, cât şi în jos, — sânt mult mai înguste ca la animalele cu sânge cald.

Cum se poate, ca trupul omenesc să-şi păstreze căldura sa normală deşi temperatura aerului ce-l încungiuă aproape pretutindenea e mai joasă şi purlungă aceea e atât de schimbătoare? Îmbrăcămintea şi locuinţa o face aceasta cu putinţă, alătura cu pielea şi sistemul nervos.

Producerea căldurii trupesci putem să o asemănăm cu aceea a focului, numai cu deosebirea, că în corp nu ard lemne ori cărbuni, ci bucatele cu care ne nutrim. Un om în vîrstă produce la zi 3 milioane unităţi de căldură. Unitatea de căldură numim căldura, ce poate face ca 1 gram de apă cu 1° să fie mai caldă. Astfel dar', cu căldura ce o produce un om în 24 oare am fi în stare să încălzim cam 30 de litre de apă

goală, la alţii mai plină de rachiu. De grindă era acăţată o lampă murdară, a cărei raze abia răsbiau prin fumul gros de pipă. Căldura era mare şi aerul înăduşitor. Birtaşul de lîngă sobă moţăia.

„Bună seară“, dîse ea, ear' cei cinci oameni îşi ridicară capetele.

„Lae, vină, că am să-ţi spun ceva!“

Lae, bărbatul ei, un om frumos şi bine făcut, cu părul negru şi creţ, cu fruntea lată, cu două sprincene arcuite ce umbriau doi ochi visători şi vineţi, dar' înroşiţi de fum şi de beutură, cu un nas regulat, cu o gură mică înzestrată cu dinţi frumoşi deasupra căreia se mişceau la fie-şi-care zimbet, ce sēmăna mai mult a rinjit, nisce musteţe negre-gălbue; cu o faţă frumoasă, dar' care se mânca de urmele nedurmirii, beuturii şi vieţii neregulate, — dădău să se scoale, dar' îşi luă seama, se puse ear' jos şi dîse răstit:

„Cară-te acasă, că voi veni şi eu!“

Ea se uită la el, voi se plece, dar' ear' se întoarce:

„Numai o vorbă să-ţi spun, apoi mai poţi şede...“

„Nu auzi să te cari, ori...“

Ea nu mai dîse nimic, deschise încet uşa şi eşi afară.

Nu mai vedea pe unde calcă, ci mergea repede ca să ajungă mai iute acasă. Când fu pe uliţa lor, îşi aduse aminte de Ghiţă, se întoarce şi merse spre casa tatălui ei o bucată bună de drum.

„Ghiţă maichii, ai venit?!“

În casă însă nu era nimeni şi era mai frig decăt afară, ferestrele erau îngheţate. Astă-diminează făcuse foc în sobă cu nisce tului şi vre-o două găteje, dar' acum nu mai găsi nici o aşchie.

Căută un muc de lumină, dar' nici în lada mesii, nici în dulap nu găsi.

„O! Doamne!“ — dîse ea oprindu-se în mijlocul casei şi în aceste cuvinte îşi suferi toată povara vieţii, tot amarul ce l'a suferit până acum şi toată durerea ce o va simţi de aci înainte.

Şi cum stătea perdută în gânduri nu auzi cum se deschise uşa.

„Tu Ano! nu vezi că vin, de ce nu aprinzi lumina?“ — îi strigă un glas răguşit. Ea se întoarce lina şi i-se strînsă inima, căci din troipoutl picioarelor, din răguşcala glasului înţelese, că ear' va petrece o seară ca multe altele.

„Eu aş fi aprins, dar' nu e nici un muc de lumină în casă...“

„Dacă nu este să fi cumpărat, blăstemat-o...!“ — dîse el împedecându-se de un scaun.

„Şi scaunele aceste tot prin mijlocul casei, să-şi rupă omul picioarele, nu le poţi pune dracului la o parte, ha! ori vrei să mă faci neom, că apoi 'ţi-le aşeş eu pe spate. Aprinde lumina!“

„Că nu este...“

„Nu este?! Să fi cumpărat, să fi lucrat să câştigi şi tu ceva, nu să umbli după mine prin birturi. Vezi, s'o ţin eu cu sudoarea mea,

dela 0 la 100°, — va să dăcă am fi în stare să o inferbentăm până la ferbere. Ni-se pare, că e din cale afară mare această cantitate de căldură, dacă vom cerceta însă treaba mai cu deamăruntul, ne vom convinge, că e puțină încă față de isprăvile, ce are omul a le implini.

Să ne dăm seama, cum o lumină de stearin, din care arde la oară 10 gr., — în decurs de 24 ore cel puțin atâta căldură împărtășește aerului din giur, câtă și omul. De aci se poate ușor vedea, cât de înțelepțesc în-trebuințază corpul a sa căldură. O parte din căldura ce o produce o folosește pentru a-și susține temperatura proprie, o mică parte se preschimbă în mișcare și numai restul îl dă afară: parte cu aerul ce se încălzește în plumăni, parte prin piele.

Pielea își implinesce aceasta a sa chie-mare în felurite moduri: întâiu îi dă drumul în formă de rațe, cum o fac aceasta toate corpurile calde; al doilea o comunică, o predă, — prin atingere, — aerului din giur și al treilea se mântue de ea prin aceea, că face de evaporaze sudorile. E de foarte mare însemnătate împregiurarea, că corpul nu într'un singur chip, ci în trei, poate să lapede o parte din căldură, căci astfel aceste trei moduri, se suplinesc împreună, la cas de trebuintă. Astfel, când corpul nu se poate desface de căldura prisositoare prin primele două moduri, atunci întră la mijloc al treilea, corpul asudă și cu evaporarea sudorilor se desface de o sumă de căldură. Sânt hotărâtoare în privința căilor pe care corpul le urmează spre a (da afară) o parte din căldura sa: Obiectele din giurul nostru, ce deosebire însă temperatura aerului. — Să cercetăm mai de aproape aceste împregiurări.

Cantitatea căldurii, pe care corpul o dă afară ca rațe, e foarte însemnată și în unele împregiurări face jumătate din întreaga pierdere în căldură a corpului. În cazul acesta, un om în vîrstă perde pe calea aceasta 1 1/2 milioane unități de căldură în 24 de ore. De obicei nu simțim cum căldura se răspândește din corp în chip de rațe, devine însă simțibilă în-dată-ce avem în apropiere obiecte reci. Dacă stăm în apropierea unui zid rece, simțim frigul din partea aceea. Aceasta însă nu că doar ar sufla vînt rece din acea parte, ci fiindcă zidului îi împărtășește corpul foarte multă căldură, ce trece la zid în formă de rațe. Pașind eara într'o odaie, în care numai din când în când se face foc, simțim timp îndelungat, cum trec prin corp fiori reci, deși focul arde vîrșmaș și aerul e cald deajuns poate, spre a se afla omul bine în el. Causa e, că părții și mobilele nu s'au încălțit încă îndejuns și răpesc dela corp prea multă căldură, de aci forile reci. Precum neplăcută este prea marea pierdere a căldurii ce corpul nostru o produce, asemenea neplăcut este, când procesul acesta e prea redus sau chiar împedecat. Așa ceva se poate observa, când e adunare mare de oameni într'o localitate închisă. Aci fiind încungiuat tot de oameni, — corpuri asemenea calde, — omul nu se poate desface de o parte a căldurii, nefind obiecte reci care să o poată primi. De aceea, chiar nefind nu seiu ce căldură mare în lăuntru, simțim totuși, că nu mai putem, ne îndădușim, după-ce corpul nostru primese înapoi dela corpurile din giuru-i căldura, pe care el o răspândește și de care ceialalți încă n'au trebuintă.

Căldura, pe care corpul o perde pe calea conducării face cam 25% (une-ori mai mult) din întreaga căldură răspândită de corp. Sub conducere înțelegem împregiurarea, că noi încălțim aerul, ce vine în nemijlocită atingere cu corpul nostru. După-ce aerul încălțindu-se, devine mai rar și prin urmare mai ușor, de aceea el e nevoit a se înălța sus, făcînd loc la altul mai rece, care are earăși aceeași soarte. Astfel fiecare om produce în giurul seu o neîntreruptă mișcare de aer (curent), ridicându-se prelungă el în sus tot într'una aer încălțit de el însuși. Pierderea prin conducere a căldurii trupesci e cu atât mai însemnată, cu cât aerul e mai rece și cu cât se mișcă mai repede (vînt). De aci ne putem explica plăcerea ce o simțim într'o țî călduroasă de vară, dacă trage puțin vîntul, cum și împregiurarea, că în călduri mari ne facem înșine vînt cu pălăria ș. a. Vîntul aduce în atingere cu corpul inferbentat tot pături noue de aer, prin ce îl pune în stare de a se desface de mai multă căldură. Același înțeles îl are și umbra. Ea nu numai, că ne apără de rațele ferbinți ale soarelui, ci totodată, aerul din ea, fiind mai rece, decât cel din so-riscea, se produce un fel de vînt în ea. De aceea simțim, că ne răcoresce. Influența vîntului se mărește încă în timp călduros prin aceea, că și sudorile evaporază mai repede și anume cu atât mai repede, cu cât e și aerul mai uscat. Cât de simțitori sîntem în privința pierderii trupesci prin conducere, ne putem da seama din ceea-ce se petrece cu noi cu ocaziunea unui scaldus. Apa primesece și conduce căldura mai bine decât aerul. În apa, a cărei temperatură nu se ridică fără numai câteva grade peste 0°, — îmbrăcați bine și ne clăntăne toți dinții din gură și în

scurt timp am muri din cauza frigului. Aerul tot atât de rece ușor îl suferă omul, dacă e bine investimentat. De ce? Am spus mai sus. Această influență a unui scaldus rece, numai din pierderea căldurii prin conducere ne-o putem explica, după-ce cealalte două căi sînt închise acuma. (Va urma.)

VARIETĂȚI.

(Mănăstirea Cocosul din Dobrogea).

Cetim în „T. R.“ din București: Mănăstirea e așezată în o poziție foarte pitorească: giur împregiurul ei se întind șiruri de dealuri și munți acoperiți cu păduri de tei și stejari. Ca să mergi la mănăstire trebuie să descinzi dela Dunăre la Isaccea și de aci cu trăsura cale de o oară printre tufșuri și poziții frumoase ajungi în romantica vale a Cocosului. În față privesc muntele Oglanda, de unde domină toată valea Dunării până la Isaccea, la stînga, mai jos, se înalță virtul stîncos numit Crucea, ear' în fața mănăstirii se ridică dealul Gălățenilor, căci ei au admirat mai mult panorama frumoasă ce se deschide după acea înălțime.

Noul locaș al mănăstirii este întemeiat dela 1857, ear' fundația veche e dela 1839.

În capul mănăstirii stă de doi ani ca stariț sf. sa arhimandritul Corneliu Săbăreanu, un monach inteligent, plin de manieri afabile, onest și neobosit în administrațiunea bunurilor sfântului locaș. Intențiunile sale bune sînt în luptă mereu cu greutățile ce 'i-se pun de fostul stariț Nicandru, care pare mai mult un idiot, dar foarte șiret și caută a paralisa ori-ce măsură menită a pune ordine și control în averea mănăstirii. Credem, că autoritatea superioară a bisericii noastre va da tot concursul seu starițului Corneliu spre a aduce la bun sfîrșit opera binefăcătoare ce-ea început, căutînd bine mănăstirea și averea ei.

Eșind din poarta mănăstirii, în dreapta sînt satele: Niculițel, Somova Cășla, Parcheș și Felița, ce se țin de plasa Tulcea, ear' în stînga satele: Rachel, Luncăvița, Văcăreni, Garvan și portul Măcin, avînd în față portul Isaccea, ce aparțin de plasa Măcin.

(Studii fiziologice asupra nasului.)

Un savant a făcut un studiu foarte curios de fiziologie asupra nasurilor, din care studii rezultă că: Nasul gros este foarte răspândit la burgezi, bancheri și giambași de cai. Nasul gros în formă de pară aparține negustorilor fiericiți și oamenilor cu slujbă. Nasul gros și turtit cafegiilor, chelnărilor și ficiorilor. Nasul gros și umflat bețivilor. Nasul corioat, ca pliscul de vultur, de-notă putere și curagiu. Nasul lat, întors la vîrf, ironie și ilaritate. Nasul subțire, uscat, diform, frică sau lașitate. Narea strimțată, străvezie, indică voluptatea. Cel-ce are negei pe nas este de caracter sîngeros sau limfatic, dar' în ori-ce cas se infurie lesne. În fine, acela, al căruia nas se prinde de frunte cu o linie foarte curbă, este mai totdeauna excentric și predispus la nebunie.

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 9 Septembrie n. Regele Milan a dăruit „Schulverein“-ului german suma de o sută florini.

Dresda, 9 Septembrie n. La di-neul de paradă de ieri a rostit împăratul Wilhelm un toast avîntat pentru regele din Saxonia. Armata răsăescă, a ă dis el, să-și aducă aminte de mostenirea împăratului Frideric și să privească la regele ca la părintele ei, care a ajutat ca Germania să fie unită.

Anvers, 9 Septembrie n. Regele a petrecut astăzi pe locul accidentului și a dăruit 12.000 franci.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Leitomischl, 10 Septembrie n. Maiestatea Sa a sosit la oarele 6 1/2 în deplină sănătate aici. Sosirea și recepțiunile armate inediat au fost cele mai strălucite manifestațiuni de loialitate patriotică. La vorbirea de binevedere cechă Maiestatea Sa a răspuns tot în limba cechă.

Atena, 10 Septembrie n. S'a lăpșit fama, că Salisburry a recomandat Sultanului să facă Cretensilor concesiunea. După scriile din Creta, trupele turcesci au fost primite de creștini în modul cel mai prietenesc. Există speranță, că în curînd vor înceta agitațiunile.

Bibliografie.

Luni, 28 August c., ese de sub tipar, în editura librăriei Ig. Haimann din Bucu- rasci.

Reforma metodelui

în studiu și pedagogie, lucrare psihologicometologică, de I. P. Florantin, profesor de filosofie la liceul național din Iași.

La 1 Septembrie, în editura lui Socec, vor eși de sub tipar următoarele cărți lucrate de St. Călinescu, profesor:

istoria sfîntă a noului testament

pentru clasa a III-a primară din școalele publice urbane și rurale cu note istorice, arheologice și geografice (pentru profesori) și cu o chartă a Palestinei împărțită în 12 triburi și 4 provincii: Galilea, Iudea, Samarica și Perea pentru înlesnirea înțelegerii narațiunii din text.

Nou Catechism

pentru clasa a IV-a primară de ambele sexe cu explicațiuni asupra sîntei liturgii, potrivite cu înțelegerea copiilor și în conformitate cu prescripțiunile poruncii I-ii a bisericii noastre ortodoxe.

Sumarul revistei „Economia Națională“. Anul XIII. Nr. 32 și 33.

Partea economică. — Recoltele noastre în 1889. — Recolta și producțiunea cerealelor. — Partea agricolă și industrială. — Expozițiua agricolă dela Magdenburg. — Un bun mijloc de a lupta în contra secetei. — Buletin financiar. — Banca națională a României. — Buletin comercial. — Prețul produselor în portul Brăila. — Tabloul de observațiuni meteorologice.

Extrase din foi bisericesci și școlastice.

Posturi vacante:

— În protopresbiteratul Devei sînt de ocupat posturile de învățători la școalele confesionale gr.-or. din următoarele comune:

1. Batiz, cu salariu de 150 fl., cuartir și lemne.

2. Buituri, cu salariu de 150 fl. cuartir și lemne.

3. Socet, cu salariu de 100 fl. și 15 măsuri grăun, cuartir și lemne.

4. Runcu-mare și Poiana-rechițelii, cu salariu de 225 fl. și 50 măsuri cucuruz, 50 cartofi, cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și așterne suplicile în termen de 30 de zile dela publicare la oficiul protopresbiteral gr.-or. în Deva.

— În protopresbiteratul Treiscaunelor sînt de ocupat posturile de învățători la școalele conf. gr.-or. din următoarele comune:

1. C o v a s n a, al doilea post învățătoresc acum sistematizat cu salariu a) 100 fl. din fondul bisericii, b) 30 fl., jumătate din 1/3 parte a venitului stolar, c) 70 fl. din repartiune, cuartir și lemne.

2. Cernatul-inferior, cu salariu de 160 fl. din fond, bucate și repartițiune, cuartir în edificiul școlai și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și așterne suplicile în termen de 15 zile dela publicare la oficiul protopresbiteral gr.-or. în Sepși-St.-Georgiu.

Călindarul zilei.

30 August, 11 Septembrie.

Italian: Alexandru. Gregorian: Emilia. Soarele: răsare 5.31, apune 6.22.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 10 Septembrie, 6 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosferică în mm., Temperatura aerului, Maximal și minimal de temperatură, Direcțiunea vîntului, Observații.

Din țeară, 7 Septembrie, 7 oare dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică în mm., Temperatura aerului, Vîntul direcțiune și tăria.

Sosiți în Sibiu.

La 10 Septembrie n.

Hotel „Neurivher“. Contele Teleky, proprietar. Miko, cu familia, proprietar din Odorheiu-săcences. Lang, Kreismar, Binder, comercianți. Hotel „Împăratul Romanilor“. Wachsmann, notar. Dr. Wilhelm Boehm. Hotel „Meltzer“. Baronul Horváth, proprietar din Mădăraș. Filimon Titulu, preot din Curtea. Habuska, privatier. Hotel „Habermann“. Jean Boné, cu familia, artist. Matelka, Hule, Kartenitz, Havek, Zack, muzicanți.

Economic.

Stocurile metalice în Europa și circulațiunea financiară. Guverul italian a prezentat acum în urmă camerei un proiect de reorganizare a băncilor de emisiune. Expunerea de motive care procede acest proiect conține asupra circulațiunii monetare și circulațiunii judiciare în Europa, un oare-care număr de științe interesante de reproduc. Următorul tablou indică mijlociu pe cap de locuitor a stocului metalic:

Francia fr. 216.51; Olanda fr. 100.31; Belgia fr. 94.55, Anglia fr. 90.55; Statele-Unite fr. 85.25; Germania fr. 74.54; Spania fr. 62.90; Svițera fr. 59.65; Portugalia fr. 59.50; Italia fr. 35.

După-cum se vede, Francia posedă cea mai mare masă metalică. Cu toate aceste, nu trebuie să uităm, că în această cifră de 216 franci pe cap, argintul figurează pentru aproape jumătate. Proporțiua aurului e totuși mai mare decât în cealalte țeri. Mijlociu de 35 franci pentru Italia unde există dublu etalon, indică îndestul cât de precar e regimul stabilit în urma suprimării cursului forțat.

Simtoamele riei la vite.

Semnele după care putem cunoaște dacă un animal e atins de riei, sînt oare-cum diferite după varietățile acariilor; însă nu tocmai așa de deosebite, încât să fie trebuintă de un studiu separat. Ântîiul simtom, — semn, — care ne pune pe cale de a bănuși riei, e mîncărimea ce simte animalul, care caută să se scarpene de ziduri, iesle, stănoage. Animalul ia deosebite pozițiuni: aci cade în genunchi pentru a-și pute scărpinga coama, gîtul sau ceafa, de iesle s'au alte obiecte; aci se aruncă cu părțile laterale sau cu spinarea pe pămînt pentru a se scărpinga; și cu cât se freacă mai mult, cu atât pare-că și mîncărimea crește. Când îl scărpingăm s'au îl frecăm cu țesala, peria sau unghiele, vedem că simte o satisfacție ce îl apropie de noi și-l face a se răzima de obiectul sau mîna cu care îl frecăm până mai să cadă jos.

Această mîncărime e pricinuită de acar, care are o însușire irititoare. — Din cauza frecăturilor pîrul cade, pielea se irită, pe alocurea se rănese, sîngerează. Dacă plimbăm mîna pe locurile rfiate, simțim nise nodulețe mici care se țin strinse de pîr și în formă de beșicuțe. Aceste beșicuțe creapă și lasă să țîșnească o materie apoasă s'au puroioasă, după vechimea lor, și locul cel ocupat se acopere cu o crustă (coaje). — Cu timpul animalul nefind căutat, rîul înainteză; mîncărimea pricinuită de acar pe deoparte, ear' pe alta scărpingarea continuă, irită pielea din ce în ce mai mult, se îngroașe, formează cute care sînt mai însemnate în regiunea gîtului.

La oi și capre se observă mînunchiuri întregi de lână, cădînd; această lână 'și-a perdut luciul și este aspră la pipăit. — Rîia și mai ales cea pricinuită de psoropt, se înșosește de rîni cangrenoase, crepături profunde ale pielei, fețe roșietice, abcese etc. Animalul atins de riei, nu se poate hrăni bine, slăbește; și dacă boala nu e combătută, slăbiciunea, suferințele și neliniștea îlucid.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 28 August 1889.

Marghiloman lui Zerman, grăun 2400 hect., 10.95 lei. Bach lui Manari, grăun 1750 hect., 9.80 lei. Vamvuri lui Manari, grăun 1050 hect., 11.25 lei. Fürth lui G. Mendl, sîcără 1000 hect., 6.80 lei. Cațighera lui E. Cahen, grăun 1300 hect., 10.85 lei. Negroponte lui Sgardelli, grăun 1900 hect., 11.10 lei. Bach lui Corbu, orz 3500 hect., 5.05 lei. Marghiloman lui Corbu, orz 1850 hect., 6.75 lei. Negroponte lui Corbu, orz 2200 hect., 5.— lei. Sgardelli lui G. Mendl, orz 4000 hect., 5.80 lei. Nichiforesca lui G. Mendl, orz 5000 hect., 6.60 lei. Nichiforescu lui G. Mendl, orz 2500 hect., 5.80 lei. Emberico lui Feitler, grăun 8400 hect., 10.50 lei. Evloghio lui Zecson, orz 1300 hect., 5.15 lei. Evloghio lui Zecson, orz 480 hect., 4.90 lei. Drăgulănescu lui Peirano, orz 800 hect., 4.40 lei. Dimitrescu lui Peirano, orz 1000 hect., 4.40 lei. Alexandrescu lui Peirano, orz 500 hect., 4.40 lei. Unter lui Peirano, orz 1000 hect., 4.40 lei. Chrisoveloni lui G. Mendl, orz 9000 hect., 6.27 1/2 lei.

Prețul mărfurilor.

Țîrgul de rimățari în Steinbruch. În 8 Septembrie n. s'a notat: unguresci bîtrăni gri 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci gri, tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 46.— cr. până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până 45.— cr., marfă țărăneasă, grea — cr., ușoară 42.— cr. până 45 1/2 cr., romănesci, de Bakocz gri 43.— cr. până 45 1/2 cr., transite, de mijloc — cr. până — cr., transite ușori — cr., până — cr., transite sîrbesci gri — cr. până — cr., transite de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transite ușori 47.— cr. până 47 1/2 cr., îngrășăți cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpăniți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 8 Septembrie 1889.

Table with multiple columns: Sîmțințe, Prețul per 100 chilogr., etc. Includes sections for Grăun, Sîmțințe, Mărfuri pe termen, and Produse diferite.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 3 columns: Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci.

Bursa de Budapesta

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Amortisarea datoriilor, etc.

Bursa de Viena

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Amortisarea datoriilor, etc.

Bursa de București.

Table with 2 columns: Renta rom. per 1875, Oblig. de Stat. C. F. R., etc.

Redactor responsabil: Septimiu Albin.

Institut tipografic în Sibiu.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Nr. 1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Nr. 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 4. **Piporuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 5. **Păcală și Tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. **Teu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 8. **Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Nr. 9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. **Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

- Nr. 13. **Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 60 cr. sau 120 bani.
- Nr. 15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 16. **Din bătran.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste francească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 20. **Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 21. **Prietinul meu Vântură-Țeară.** Din poveștile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 22. **Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.

- Nr. 24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Nr. 25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Nr. 26. **Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Nr. 27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Nr. 28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Nr. 29. **Sgârçitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Nr. 30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 31. **Nuscii-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Nr. 32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Nr. 33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Nr. 35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

- Nr. 37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 - Nr. 38. **Țina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 - Nr. 39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 - Nr. 40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 - Nr. 41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
 - Nr. 42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
 - Nr. 43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
 - Nr. 44. **Rusalin pécurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
 - Nr. 45. **Roma învinsă.** Tragedie în V acte. De Alexandru Parodi. Traducere de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

DICTIONAR

român-germân și germân-român

Sab. Pop. Barcianu,

o din. paroch gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc. Revidat și completat

Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână. (704 pagini.)

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Chiar acum a apărut:

Partea II. Germână-română. (1152 pagini.)

Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei.

Depozit general pentru România la librăria lui

Alexandru Degenmann,

București, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

Tipărituri:

- 1. Certificate pentru pasaporturi 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
- 2. Inventare 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
- 3. Obligațiuni (cu scara de timbre pentru intabulări) 1 conț (à 25 coale) . 50 cr.
- 4. Consemnări sumarice despre dări (sommás kimutatás) 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
- 5. Protoale de zálogire (zálogolási jegyzőkönyv) 1 conț (à 25 coale) . . . 50 cr.
- 6. Citațiuni pentru primării comunale 1 conț (à 25 coale) 50 cr.
- 7. Hagyatéki kimutatás 1 conț (à 25 coale) 60 cr.
- 8. Filera de inmanuare 1 conț (à 25 coale) 44 cr.
- 9. Protocol de pertractare 1 conț (à 25 coale) 44 cr.
- 10. Protocol pentru pasapoarte de vite 1 conț (à 25 coale) 50 cr.
- 11. Testimoniu pentru scoalele populare una sută 80 cr.
- 12. Testimonii de școală 1 conț (à 25 coale) 40 cr.

Antistiile comunale sânt rugate a ne onora cu comande numeroase.

Articolul de lege XXI. din anul 1886.

DESPRE JURISDICTIONI,

și articolul de lege XXIII. din anul 1886

Despre procedura disciplinară.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 38.506./VI. b.

Ordonanțe ministeriale

pentru introducerea legii comunale

(Art. XXII. din 1886.)

Prețul 12 cr. v. a.

Articolul de lege XXII.

din anul 1886:

Despre comune.

Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copsa mică—Sibiu						
Tren expres	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt	Tren expres	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt	Copsa mică	Șeica mare	Loamneș	Ocna	Sibiu	
Viena	3.40	8.—		București	7.35	4.40		Viena	11.—	3.40		Teiuș	11.24	3.—	1.42		Copsa mică	2.05	4.55			
Budapesta	9.20	2.—	3.10	6.10	Predeal	12.50	9.12	Budapesta	7.40	9.30		Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32		Șeica mare	2.35	5.05			
Szolnok	11.18	4.05	7.22	9.28	1.19	9.41		Szolnok	10.42	12.38		Vințul de jos	12.30	4.10			Loamneș	3.22	5.46			
P. Ladány	12.57	5.46	5.52	11.38	1.55	10.17		Arad	3.58	5.26		Șibot	1.01	4.43			Ocna	3.45	6.17			
Oradea-mare	2.22	7.01	8.46	1.51	2.15	4.54	7.07	Glogovaț	2.17	4.29	6.06	Orăștia	1.82	5.18			Sibiu—Copsa mică					
Várad-Velenceze		7.11	9.18	2.11	2.47	5.37	7.44	Györök	2.37	4.41	6.18	Simeria (Piski)	2.09	5.47		Sibiu						
Fugyi-Vásárhely			9.27	2.19		6.15	8.09	Pauliș	3.37	5.05	6.43	Deva	2.52	6.27		Sibiu	9.10	9.50				
Mező-Telek			9.44	2.32		6.43	8.29	Radna-Lipova	4.05	5.17	6.55	Braniștea	3.28	6.54		Ocna	9.37	10.14				
Rév	3.—	7.41	10.21	2.55	3.56	7.31	9.07	Conop	4.27	5.38	7.14	Ilia	3.55	7.20		Loamneș	10.05	10.40				
Bratca	3.31	8.16	11.38	3.38		9.09	10.34	Bérvava		6.05	7.46	Gurasada	4.05	7.52		Șeica mare	10.40	11.10				
Bucia			12.16	4.01		9.33	10.20	Soborșin		6.23	7.57	Zam	4.44	8.03		Copsa mică	11.09	11.55				
Cucurdea			12.54	4.23		10.02	11.09	Soborșin		7.20	8.42	Soborșin	5.30	8.88								
Huedin	4.24	9.05	1.57	4.49		11.04	11.35	Zam		7.55	9.11	Bérvava	6.27	9.27								
Stana	4.52	9.35	3.11	5.31		11.24	11.19	Gurasada		8.26	9.39	Conop	6.47	9.46								
Aghirș			3.40	5.40		11.39	11.59	Ilia		8.47	9.55	Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35							
Ghiribeu			4.15	6.12		11.57	12.15	Braniștea		9.11	10.13	Pauliș	7.43	10.34	6.01							
Nădășel			4.36	6.24		12.30	12.43	Deva		9.42	10.37	Györök	7.59	10.50	6.44							
Cluj	5.49		4.55	6.38		12.45	12.55	Simeria (Piski)		9.59	10.53	Glogovaț	8.28	11.16	7.25							
Apahida	6.02	10.35	5.26	6.56		7.42	1.07	Orăștia		11.—	11.39	Arad	9.20	12.05	7.44							
Ghirș			7.15	7.15		8.05	2.18	Șibot		11.29	12.01	Szolnok	9.20	12.05								
Cucurdea			7.28	9.18		2.48	2.33	Vințul de jos		12.02	12.29	Budapesta	2.21	5.10								
Uioara			7.52	1.27		2.56	2.40	Alba-Iulia		8.55	12.19	Viena	6.—	8.15								
Bratca			8.21	2.07		3.27	3.27	Teiuș		9.54	1.06	1.24	6.—	8.15								
Bucia			8.38	2.26		3.27	4.47	Simeria (Piski)—Petroșeni					1.40	6.05								
Cucurdea				3.11		3.27	5.05	Simeria		6.47	11.54		Petroșeni		9.36	4.26						
Huedin				3.24		3.27	8.36	Streiu		7.40	12.37		Banița		10.17	5.12						
Stana				3.54		6.11	9.02	Hațeg		8.51	1.25		Crivadia		10.58	5.55						
Aghirș				4.09		8.03	10.11	Pui		10.02	2.23		Pui		11.42	6.41						
Ghiribeu				4.39		8.24	10.11	Crivadia		11.02	3.11		Hațeg		12.23	7.26						
Nădășel				5.11		8.42	10.16	Banița		11.50	3.53		Streiu		1.12	8.14						
Cluj				5.45		9.20	12.50	Petroșeni		12.30	4.25		Simeria		1.51	8.50						
Apahida				6.12		9.37	1.19	Arad—Timișoară														
Cucurdea				7.32		1.08	9.55	Arad		6.12	4.12		Timișoară		6.25	1.15						
Huedin				8.17		1.20	10.20	Aradul nou		6.36	4.38		Mercuzifalva		7.19	2.04						
Stana				8.37		1.20	10.47	Németh-Ságh		7.01	5.01		Orczifalva		7.46	2.26						
Aghirș				9.18		1.54	11.04	Vinga		7.30	5.29		Aradul nou		8.15	2.56						
Ghiribeu				9.32		2.04	11.19	Orczifalva		7.55	5.47		Arad		8.36	3.13						
Nădășel				9.32		2.04	11.19	Mercuzifalva		8.18	6.04				9.11	3.51						
Cluj				9.32		2.04	11.19	Timișoară		9.04	6.50				9.27	4.05						
Apahida				9.32		2.04	11.19	Ghirș—Turda														
Cucurdea				9.32		2.04																